

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

17.01.2024. Nr. 6-1/35

**Latvijas Republikas Saeimas
Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija**
pasvaldibas.komisija@saeima.lv

Ministru kabinets
pasts@mk.gov.lv

Ropažu novada pašvaldība
novada.dome@ropazi.lv

Ādažu novada pašvaldība
dome@adazi.lv

Par Garkalnes pagasta daļas pievienošanu Ādažu novadam

Tiesībsargs ir izskatījis vairāku Ropažu novada Garkalnes pagasta (turpmāk – Garkalnes pagasts) iedzīvotāju iesniegumus¹ ar pretējiem viedokļiem par Ropažu novada domes Finanšu komitejas 21.12.2023. sēdes lēmumu ”Par Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna gala varianta apstiprināšanu” un Ropažu novada domes 2023.gada 27.decembra lēmumu Nr.2927 (prot. Nr.83/2023, 1.§) “Par Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna projekta variantu publiskās apspriešanas kopsavilkuma apstiprināšanu un Ropažu novada domes 2023.gada 27.decembra lēmumu Nr.2928 (prot. Nr.83/2023, 2.§) “Par Garkalnes pagasta

¹ 2023.gada 22 decembrī saņemti iesniegumi “Par Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna gala varianta jautājuma neskatīšanu 27. decembra Ropažu novada domes sēdē un 21. decembrī Finanšu komitejas Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna lēmuma atcelšanu”, kas Tiesībsarga birojā reģistrēti ar Nr. 1692 un Nr.1696, un 2023.gada 27.decembrī saņemti iesniegumi, kas Tiesībsarga birojā reģistrēti ar Nr.1698 un Nr.1699. 2024.gada 3.janvārī saņemti iesniegumi “Lūgums NEATBALSTĪT Ropažu novada pašvaldības domes (Dome) 27.12.2023. lēmumā Nr.2928 “Par Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna gala varianta apstiprināšanu” (Lēmums) piedāvāto Garkalnes pagasta sadalīšanas plānu, nododot Ādažu novadam tikai Baltezera un Mārsilu ciemus, bet pārējās Garkalnes teritorijas, piemēram, Bukultu un Priedkalnes ciemus saglabājot Ropažu novadā”, kas Tiesībsarga birojā reģistrēti ar Nr. 9 un Nr. 11, 2024.gada 5.janvārī saņemts iesniegums “Lūgums NEATBALSTĪT Ropažu novada pašvaldības domes (Dome) 27.12.2023. lēmumā Nr.2928 “Par Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna gala varianta apstiprināšanu” (Lēmums) piedāvāto Garkalnes pagasta sadalīšanas plānu, nododot Ādažu novadam tikai Baltezera un Mārsilu ciemus, bet pārējās Garkalnes teritorijas, piemēram, Bukultu un Priedkalnes ciemus saglabājot Ropažu novadā”, kas Tiesībsarga birojā reģistrēts ar Nr.15, un 2024.gada 8.janvārī saņemts 2024.gada 5.janvāra iesniegums, kas Tiesībsarga birojā reģistrēts ar Nr.18.

sadalīšanas plāna gala varianta apstiprināšanu”² (turpmāk - Sadalīšanas plāna apstiprināšanas lēmums).

Iesniegumos pausts viedoklis gan par, gan pret veidu un formu, kā tiek sadalīts Garkalnes pagasts tā pievienošanai Ādažu novadam.

1. Tiesībsargs darbojas saskaņā ar Tiesībsarga likumā noteikto mērķi veicināt cilvēktiesību aizsardzību un sekmēt, lai valsts vara tiktu īstenota tiesiski, lietderīgi un atbilstoši labas pārvaldības principam.

Tiesiskuma princips attiecas ne tikai uz valsts pārvaldes darbību, bet arī organizāciju.

Latvijas Republikas Satversmes tiesa (turpmāk – Satversmes tiesa) ir norādījusi, ka Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1.pants ietver arī pašvaldību principu.³

Satversmes 1. un 101.pantā un Eiropas vietējo pašvaldības hartas 5.pantā cita starpā ir ietvertas pašvaldības tiesības uz klausīt attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju viedokli par pašvaldības administratīvās teritorijas robežas izmaiņām.⁴

Valsts pārvaldes iestādes rīcībai jābūt tādai, lai tā spētu nodrošināt pienācīgu pārvaldību un savas funkcijas īstenotu pēc iespējas efektīvāk.⁵ Lai pašvaldība spētu efektīvi pildīt tai ar likumu piešķirto autonomo kompetenci un funkcijas, tai citstarp ir jāapzina tās iedzīvotāju vajadzības.⁶

Ievērojot labas pārvaldības principu, sabiedrības uzklauššana pirms lēmumu pieņemšanas ir ne vien katras pašvaldības tiesības, bet pienākums. Pašvaldības uzdevums darboties vietējo iedzīvotāju interesēs ir īstenojams, uzklaušot un ņemot vērā iedzīvotāju viedokļus. Sabiedrības uzklauššana nevar būt īstenojama formāli. Tai jābūt tiešai un efektīvai. Vienlaikus jāņem vērā, ka labas pārvaldības princips ietver arī iedzīvotāju sniegto dažādo viedokļu sabalansēšanu un līdzsvarošanu Sadalīšanas plāna apstiprināšanas lēmuma pieņemšanas procesā, ievērojot administratīvo teritoriju izveides kritērijus.

Līdz ar to, vērtējot Ropažu novada pašvaldības rīcību saistībā ar Garkalnes pagasta vai tā daļas administratīvu atdalīšanu, lai to pievienotu Ādažu novada administratīvajai teritorijai, tiesībsargs sniegs viedokli par sabiedrības iesaistes atbilstību labai pārvaldībai.

Vienlaikus ievēribai atzīmējams, ka no procesuālo tiesību viedokļa vērsšanās pie tiesībsarga nav uzskatāma par apstrīdēšanas procesa ierosināšanu. Tiesībsargs nav pilnvarots juridiski saistoši noteikt situācijas gala risinājumu un šāda vērsšanās neaptur ne tiesību akta darbību, ne pārsūdzēšanas termiņu. Proti, tiesībsargs nevar izmainīt pašvaldības domes nolemtu.

2. Konstatējams, ka Sadalīšanas plāna apstiprināšanas lēmums pieņemts, lai izpildītu Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma (turpmāk – Likums) Pārejas noteikumu 28.punktu⁷, kas nosaka, ka Ropažu novada pašvaldībai līdz 2023.gada 31.decembrim jāapstiprina Garkalnes pagasta sadalīšanas plāns un tas jānosūta Ādažu novada pašvaldībai izvērtēšanai, lai lemtu par novadu teritoriju robežu grozīšanu.

² <https://www.ropazi.lv/lv/media/57219/download?attachment>

³ Sk. Satversmes tiesas lēmumu par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2008-08-0306.

⁴ Sk. Satversmes tiesas 2020.gada 15.maija sprieduma lietā Nr. 2019-17-05 13.punktu.

⁵ Sk. Satversmes tiesas 2008.gada 17.janvāra sprieduma lietā Nr.2007-11-03 23.2.punktu.

⁶ Sk. Satversmes tiesas 2018.gada 29.jūnija sprieduma lietā Nr.2017-28-0306 15.3.punktu.

⁷ Ropažu novada pašvaldība līdz 2023. gada 31. decembrim apstiprina Garkalnes pagasta sadalīšanas plānu un nosūta to Ādažu novada pašvaldībai. Pēc minētā plāna izvērtēšanas iesaistītās pašvaldības lemj par novadu teritoriju robežu grozīšanu.

Akcentējams, ka katra lēmuma pieņemšanas pamatā ir apstākļi attiecīga lēmuma pieņemšanas nepieciešamībai. Likumdevējs ir izšķīries par Likuma Pārejas noteikumu 28.punkta pieņemšanas nepieciešamību administratīvi teritoriālās reformas ietvaros. Administratīvi teritoriālās reformas ietvaros, nosakot Garkalnes pagasta administratīvi teritoriālo piederību, bija vērojama aktīva Garkalnes novada iedzīvotāju iesaiste savu tiesību un tiesisko interešu aizsardzībā. Administratīvi teritoriālās reformas mērķi ir sasniedzami vienīgi ar sabiedrības atbalstu.

3. Satversmes 101.panta pirmajā daļā nostiprināts, ka “ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu”.

Satversmes tiesas praksē ir vairākkārt izteikta atziņa, ka Satversmes 101.pantā ietvertās tiesības nav absolūtas, jo Satversmes 101.pants ietver nosacījumu “likumā paredzētā veidā”.⁸

4. Publiskās apspriedes rīkošanas mērķi un kārtība noteikta Pašvaldību likuma 54. un 55.pantā. Saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 25.septembra noteikumu Nr. 970 “Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā” 10. punktu cita starpā viena no publiskās apspriešanas aktivitātēm ir sabiedriskās domas aptauja.

5. Kā norādīts⁹, lai izpildītu Likumu, Ropažu novada dome ar 2023.gada 17.maija lēmumu Nr.2352 “Par Ropažu novada iedzīvotāju aptaujas norises gaitas “Iedzīvotāju viedokļa noskaidrošana par Garkalnes pagasta sadalīšanu un administratīvo robežu grozīšanu” apstiprināšanu un Aptaujas organizēšanas komisijas izveidošanu”¹⁰ (prot. Nr.66/2023,56.§) apstiprināja Ropažu novada iedzīvotāju aptaujas norises gaitu “Iedzīvotāju viedokļa noskaidrošana par Garkalnes pagasta sadalīšanu un administratīvo robežu grozīšanu” un Aptaujas organizēšanas komisiju.

5.1. Apstiprināto aptaujas norises gaitu, Ropažu novada dome 2023.gada 31.maijā grozīja¹¹, lai aptaujā tiku noskaidrots arī to iedzīvotāju viedoklis, kas ir ne vien deklarēti administratīvajā teritorijā, bet kam pieder nekustamais īpašums Garkalnes pagasta teritorijā.

5.2. Grozītā aptaujas norises gaita tika atcelta, pamatojoties uz 2023.gada 5.jūnijā saņemto Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) vēstuli. Uzskatot, ka ir jāuzlabo iedzīvotāju iespējas iesaistīties lēmumu pieņemšanas procesā par savu ciemu un viensētu teritoriālo piederību un detalizētāk jānosaka Likuma Pārejas noteikumu 28. punkta izpildei veicamās darbības, VARAM sagatavoja priekšlikumus Likuma grozījumiem. VARAM norādīja, ka neesot normatīvā regulējuma

⁸ Sk., piem., Satversmes tiesas 2000.gada 30. augusta sprieduma lietā Nr.2000-03-01 secinājumu daļas 1.punktu.

⁹ Sk. Ropažu novada domes 2023.gada 18.oktobra lēmumu Nr.2794 “Par Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna projekta variantu nodošanu publiskajai apspriešanai un sabiedrības līdzdalības pasākumiem” (prot. Nr.78/2023,10.§) un lēmumu Nr.2795 “Par Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna projekta variantu publiskās apspriedes sabiedrības līdzdalības pasākuma, Ropažu novada iedzīvotāju aptaujas, norises gaitas apstiprināšanu un Aptaujas organizēšanas komisijas izveidošanu”/<https://www.ropazi.lv/lv/media/51669/download?attachment>

¹⁰ <https://www.ropazi.lv/lv/media/40812/download?attachment>

¹¹ Sk. Ropažu novada domes 31.05.2023. lēmumu Nr. 2399 “Par Ropažu novada pašvaldības domes 2023.gada 17.maija lēmuma Nr.2352 pielikuma “Ropažu novada iedzīvotāju aptaujas norises gaita “Iedzīvotāju viedokļa noskaidrošana par Garkalnes pagasta sadalīšanu un administratīvo robežu grozīšanu”” grozīšanu” (prot. Nr.67/2023,42.§).

par robežu grozīšanu līdz 2025. gada 23. jūnijam¹², kas tādējādi radot neskaidrības gan pašvaldībām, gan iedzīvotājiem, un tas varot būt pamats bažām par vēršanos Satversmes tiesā.¹³

5.3. 2023.gada 4.septembra Latvijas Republikas Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības Administratīvi teritoriālās reformas rezultātu izvērtēšanas apakškomisijas (turpmāk – Apakškomisija) sēdē¹⁴ VARAM sagatavotie priekšlikumi Likuma grozījumiem netika atbalstīti. Apakškomisijā tika norādīts, ka esošais normatīvais regulējums publisko apspriežu rīkošanai ir pietiekams, lai Ropažu novada pašvaldība izpildītu Likumu, saskaņā ar Pašvaldību likuma 54.pantu un 55.pantu, kas nosaka publiskās apspriedes rīkošanas mērķi un kārtību, organizējot novada iedzīvotāju viedokļa noskaidrošanu. Pie kam tika norādīts, ka būtiska ir visu Ropažu novada iedzīvotāju viedokļa noskaidrošana, jo kādas novada administratīvās daļas nošķiršana ietekmē visa novada iedzīvotāju intereses. Tostarp atbildes varot diferencēt, lai identificētu, kādas noteiktas teritorijas iedzīvotāju sniegtos viedokļus.

Līdz ar to Ropažu novada pašvaldībai Likuma Pārejas noteikumu 28. punkta izpilde bija jāveic sākotnēji noteiktajā termiņā līdz 2023.gada 31.decembrim.

5.4. 2023.gada 14.septembrī Ropažu novada pašvaldība sanāksmē ar VARAM, Ādažu novada pašvaldības un Garkalnes pagasta iedzīvotāju konsultatīvās padomes pārstāvjiem vienojās par konsultatīvās darba grupas izveidi Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna izstrādei, tās sastāvā aicinot pārstāvjus no VARAM, Rīgas plānošanas reģiona, Ādažu novada pašvaldības, Garkalnes pagasta iedzīvotāju konsultatīvās padomes un Vangažu pilsētas iedzīvotāju konsultatīvās padomes.

Konsultatīvās darba grupas sēdes notikušas 2023. gada 20. un 27. septembrī, vienojoties publiskā apspriešanā nodot Garkalnes sadalīšanas plāna projektu, kas sastāvēja no trīs darba grupas apstiprinātiem variantiem. Norādīts, ka Garkalnes sadalīšanas plāna gala variants tiks pilnveidots atbilstoši publiskās apspriešanas rezultātiem.

6. Organizējot novada iedzīvotāju aptauju, atbilstoši Ropažu novada domes 2021.gada 4.augusta iekšējam normatīvajam aktam Nr.1 “Nolikums Par aptauju organizēšanas kārtību Ropažu novadā” 1.3.punktam¹⁵, Ropažu novada pašvaldības dome 2023.gada 18.oktobrī pieņēma:

1) lēmumu Nr.2794 “Par Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna projekta variantu nodošanu publiskajai apspriešanai un sabiedrības līdzdalības pasākumiem” (prot. Nr.78/2023,10.§)¹⁶ (turpmāk – Lēmums par publisko apspriešanu), nosakot publiskās apspriešanas periodu no 2023. gada 30. oktobra līdz 28. novembrim ar publiskās apspriešanas sanākumi 13. novembrī.

¹² Saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 15. jūnija noteikumu Nr. 386 "Administratīvā centra, ciema un pilsētas statusa maiņas, kā arī administratīvās teritorijas, novada teritoriālā iedalījuma un ciemu robežu noteikšanas, grozīšanas un aktualizēšanas noteikumi" 38.punktu lēmumu par robežu grozījumiem pašvaldība var pieņemt tikai pēc 2025. gada 23. jūnija.

¹³ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas prezentācija “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma grozījumi” – Laika grafiks,Grozījumi ATAVL. 2023. //Pieejams: <https://titania.saeima.lv/livs/saeimasnotikumi.nsf/0/4F08BECAABB4D73DC2258A1C004826B9?OpenDocument&srcv=dt>

¹⁴Sk.<https://titania.saeima.lv/livs/saeimasnotikumi.nsf/0/4F08BECAABB4D73DC2258A1C004826B9?OpenDocument&srcv=dt>

¹⁵ Ropažu novada domes 2021.gada 4.augusta iekšējā normatīvā akta Nr.1 “Nolikums Par aptauju organizēšanas kārtību Ropažu novadā” 1.3.punktā noteikts, ka aptaujas organizē Ropažu novada pašvaldība, izpildīdītoram nosakot atbildīgos darbiniekus vai ar Ropažu novada pašvaldības domes lēmumu izveidojot aptaujas organizēšanas komisiju, vai piesaistot citus (ārējus) aptaujas rīkotājus. Katrai aptaujai tiek noteikta sava kārtība.

¹⁶ Sk. <https://www.ropazi.lv/lv/media/51669/download?attachment>

2) lēmumu Nr.2795 “Par Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna projekta variantu publiskās apspriedes sabiedrības līdzdalības pasākuma, Ropažu novada iedzīvotāju aptaujas, norises gaitas apstiprināšanu un Aptaujas organizēšanas komisijas izveidošanu”¹⁷ (turpmāk – Lēmums par aptauju), nosakot kā vienu publiskās apspriešanas ietvaros īstenojamiem sabiedrības līdzdalības pasākumiem iedzīvotāju aptaujas veikšanu.

7. Lēmumā par aptauju norādīts, ka publiskā apspriešanā tiek nodots Garkalnes sadalīšanas plāna projekts, kas sastāv no 3 konsultatīvās darba grupas apstiprinātiem variantiem, un ka atbilstoši publiskās apspriešanas rezultātiem tiks pilnveidots Garkalnes sadalīšanas plāna gala variants.

7.1. Lēmumā par aptauju noteikts, ka informāciju par aptauju publicē pašvaldības tīmekļa vietnē, pašvaldības sociālo mediju kontos, pašvaldības informatīvajā izdevumā, izvieta iedzīvotājiem publiski pieejamās vietās pašvaldības iestādēs, kā arī izsūtot uz novada iedzīvotāju elektroniskajām pasta adresēm, kas ir norādītas nekustamā īpašuma nodokļa maksāšanas paziņojuma saņemšanai. Noteikts, ka aptaujā var piedalīties ikviens iedzīvotājs, kurš ir sasniedzis 16 gadu vecumu un vismaz 6 (sešus) mēnešus pirms aptaujas sākuma ir deklarējis savu dzīvesvietu Ropažu novadā vai kuram pieder nekustamais īpašums Ropažu novadā.

7.2. Lēmumā par aptauju aptaujas rezultātu noteikšanai nav noteikts viedokļu sniegušo iedzīvotāju skaits, kuru nesasniedzot aptauja būtu uzskatāma par nenotikušu, nav noteikts skaitlisks vai procentuāls sliekšnis no iedzīvotāju skaita, kas piedalījušies aptaujā, kāds būtu jāsasniedz, lai Ropažu novada domei būtu pienākums pieņemt noteikta veida lēmumu par Garkalnes pagasta sadalīšanas plānu.

7.3. Norāde, ka Garkalnes sadalīšanas plāna gala variants tiks pilnveidots atbilstoši publiskās apspriešanas un Ropažu novada iedzīvotāju aptaujas rezultātiem, ir rakstīta arī uz elektroniskās aptaujas veidlapas sākumlapas.¹⁸

Aptaujā, kas aizpildāma papīra formātā, sniegta norāde “Aptaujas rezultāti tiks izvērtēti un izmantoti sagatavojot Garkalnes pagasta sadalīšanas plānu”.¹⁹

7.4. Normatīvie akti par publisko apspriešanu nenosaka, ka iedzīvotājiem ir obligāts pienākums piedalīties publiskajā apspriešanā, tostarp Lēmumā par aptauju nav noteikts ikviena Ropažu novada iedzīvotāja pienākums piedalīties šajā aptaujā.

7.5. Līdz ar to nav konstatējams, ka Ropažu novada pašvaldība būtu norādījusi, ka kāds no Garkalnes sadalīšanas plāna 3 variantiem tiks izvēlēts kā nemainīgs, kā arī ka aptaujā sniegtās atbildes būtu pielīdzināmas balsojumam.

7.6. Pašvaldības likuma 54.panta otrās daļas otrajā teikumā noteikts, ja publisko apspriešanu ierosina iedzīvotāji, pašvaldība var noteikt minimālo iedzīvotāju skaitu, kāds nepieciešams šādai apspriešanai.

7.6.1.Lēmums par publisko apspriešanu nav pieņemts, pamatojoties uz novada iedzīvotāju ierosinājumu.

7.6.2. Līdz ar to tiesībsarga ieskatā likumdevējs nav vēlējis, lai aptaujā būtu noteikts Ropažu novadā deklarēto iedzīvotāju vai iedzīvotāju, kuriem šajā administratīvajā teritorijā pieder nekustamais īpašums, skaits, lai aptauju varētu uzskatīt par notikušu.

¹⁷ Sk. <https://www.ropazi.lv/lv/media/51669/download?attachment>

¹⁸ Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna projekta variantu publiskās apspriedes sabiedrības līdzdalības pasākums, Ropažu novada iedzīvotāju aptauja/Pieejams: <https://lemejs.lv/aptaujaropazi>

¹⁹ <https://www.ropazi.lv/lv/media/40812/download?attachment>

7.7. Pašvaldības princips neprasa konkrētu pašvaldības uzklauššanas procedūras formu un saturu, ciktāl tas nav konkretizēts likumos.²⁰

Taču atzīmējams, ka tiesībsargs jau 2019.gada 13. decembra atzinumā Nr.6-6/38 pārbaudes lietā Nr. 2019-22-13A²¹ vērsa VARAM uzmanību uz vadlīniju par pašvaldību rīkotajām aptaujām izstrādes nepieciešamību.

Arī Satversmes tiesa ir vērsusi valsts institūciju uzmanību uz to, ka vēlams noteikt iedzīvotāju viedokļa noskaidrošanas formu.²²

7.8. Satversmes tiesa ir norādījusi, ka publiskās varas subjektiem „jādara viss iespējamais (saprātīgi jācenšas), lai informētu sabiedrību par paredzamo darbību”.²³

Tiesībsargam nav zināms, ka kādam iedzīvotājam ir bijis liegts piedalīties publiskajā apspriešanā un tostarp aizpildīt un iesniegt aptauju informācijas nepieciešamības dēļ, līdz ar to šādi apstākļi ir jāvērtē individuāli.

Izvērtējot Lēmumā par publisko apspriešanu norādītos Ropažu novada pašvaldībai īstenojamus pasākumus par iedzīvotāju informēšanu par publisko apspriešanu un aptauju, tiesībsargs nekonstatē, ka tie būtu nepietiekami vai neskaidri.

7.9. Ņemot vērā iepriekš konstatēto, balstoties uz tā rīcībā esošo informāciju, **tiesībsargs nekonstatē, ka publiskā apspriešana un sabiedrības līdzdalības pasākums - iedzīvotāju aptauja - būtu īstenoti neatbilstoši tiesību aktu prasībām.**

8. Sadalīšanas plāna apstiprināšanas lēmumā norādīts, ka aptaujā piedalījušies 1665 Garkalnes pagasta iedzīvotāji jeb 21,17% no balsstiesīgajiem Garkalnes pagasta iedzīvotājiem un kopumā 2019 dalībnieki jeb 7,04% no Ropažu novada 28691 balsstiesīgajiem iedzīvotājiem. Sadalīšanas plāna apstiprināšanas lēmums, ar ko apstiprināts Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna gala variants, pieņemts, izvērtējot Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna projekta variantu publiskās apspriešanā paustos viedokļus, Garkalnes pagasta sadalīšanas plāna projekta variantu publiskās apspriedes sabiedrības līdzdalības pasākuma, Ropažu novada iedzīvotāju aptaujas rezultātus, kā arī Rīgas plānošanas reģiona sagatavotos scenārijus un konsultatīvajā darba grupā paustos viedokļus.

8.1. Normatīvajā regulējumā nav noteikts, ka publiskās apspriešanas rezultāti ir obligāti saistoši lēmuma pieņemšanai.

Tomēr uzsverams, ka demokrātiskā valstī vislielākā vērtība ir cilvēku viedoklim. Līdz ar to publiskajā apspriešanā sniegtajiem iedzīvotāju viedokļiem, neatkarīgi no piedalījušos skaita, ir augstākā vērtība citu kritēriju sabalansēšanā.

8.2. Norādāms, ka jomās, kurās pašvaldībai ir plaša novērtējuma brīvība, tās pieņemtajam tiesiskajam regulējumam jābūt pamatotam ar racionāliem apsvērumiem un vērstam uz valsts ilgtspējīgu attīstību.²⁴

9. Ievērojot, ka publiskajā telpā ir izskanējuši viedokļi par nepilnībām normatīvajā regulējumā pēc Likuma Pārejas noteikumu 28.punkts izpildes, tiesībsargs vēlas vērst uzmanību uz turpmāko.

9.1. Ministru kabineta 2021. gada 15. jūnija noteikumos Nr. 386 “Administratīvā centra, ciema un pilsētas statusa maiņas, kā arī administratīvās teritorijas, novada teritoriālā

²⁰ Sk. Satversmes tiesas 2009.gada 20.janvāra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr.2008-08-0306 13.1.punktā.

²¹ https://www.tiesibsargs.lv/wp-content/uploads/2022/07/6_6_38_1576764416.pdf

²² Satversmes tiesas 12.03.2021. sprieduma lietā Nr. 2020-37-0106 23.7.punkts.

²³ Sk. Satversmes tiesas 09.03.2004.sprieduma lietā Nr.2003-16-05, secinājumu daļas 3.1.punktā.

²⁴ Sal.sk. Satversmes tiesas 12.03.2021. sprieduma lietā 2020-37-01016 19.punktā.

iedalījuma un ciemu robežu noteikšanas, grozīšanas un aktualizēšanas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr.386) ir noteikta kārtība, kādā novada teritoriālo vienību vai tās daļu pievieno citas pašvaldības administratīvajai teritorijai vai groza administratīvās teritorijas robežu, ja šos grozījumus ierosina pašvaldība, kā arī kārtība, ja šos grozījumus ierosina iedzīvotāji. Ievērojot šo noteikumu 25., 33. un 38.punktu, vispārējā gadījumā minētā kārtība ir īstenojama no 2025.gada 23.jūnija.

9.2. Taču attiecībā uz Garkalnes pagasta sadalīšanu likumdevējs ar Likuma Pārejas noteikumu 28.punktu ir noteicis īpašu kārtību, tātad tiesībsarga ieskatā Noteikumos Nr.386 minētā kārtība būtu attiecināma uz konkrēto procesu, ievērojot juridiskās obstrukcijas aizlieguma principu. Tostarp skaidrības labad arī Ministru kabinets varētu grozīt Noteikumus Nr.386, norādot, ka šajos noteikumos noteiktā procesuālā kārtība, kādā novada teritoriālo vienību vai tās daļu pievieno citas pašvaldības administratīvajai teritorijai vai groza administratīvās teritorijas robežu, ja šos grozījumus ierosina pašvaldība, attiecināma arī uz Likuma Pārejas noteikumu 28.punkta izpildi.

Ar cieņu
tiesībsarga vietniece

Ineta Piļāne

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu